ב"ה | גיליון 755
ערב שבת קודש
פרשת מטות-מסעי תשפ"ה

אוצר הנפש

י-ם	19:00	20:20
ת"א	19:24	20:23
חיפה	19:13	20:24
ב"ש	19:23	20:21

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

מסעי בני ישראל ממצרים "לצבאותם"

הפסוק הראשון של מסעי הוא "אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאֹתם ביד משה ואהרן". רבי אייזיק נותן הסבר ל"לצבאֹתם" בתחלת הפרשה: הוא אומר שארץ מצרים היא הנוקבא של הסטרא-אחרא, "ערות הארץ", וארץ ישראל היא הנוקבא של הקדושה. בכל המסעות "יצאו מארץ מצרים לצבאֹתם" – התכלית היא להגיע לארץ ישראל ובכל מסע עולים מהנוקבא של הסט"א לנוקבא של הקדושה.

מה זאת אומרת בעבודה? במלים פשוטות, הוא אומר שנוקבא דקליפה היא הרגשת עצמו הנפרדת מאלקות, עד לשיא הקליפה כשאומרים, כמו פרעה מלך מצרים, "אני ואפסי עוד", "לי יאֹרי ואני עשיתני". כלומר, הנוקבא של הקליפה היא שיש הרגשת עצמי והיא נפרדת מה'. מהי הנוקבא של הקדושה, "זאת הארץ"? שהאלקות חודרת עד להרגשת עצמי ועד בכלל, שהרגשת עצמי היא ה', היא אלקות, כולה אלקות – כמו "יֵראה אל אלהים בציון", שבנקודה הפנימית שבלב, נקודת ציון, ה' רואה אותי, ואם אני זוכה להרגיש זאת אני יודע את עצמי כדבעי, יודע באיזו דרך מוליכין אותי. זהו אחד המקומות בו הוא מסביר מה שאנחנו קוראים מודעות טבעית – זו התכלית, מודעות טבעית שהיא-היא מודעות עצמית שכולה אלקות. המודעות האלקית מתלבשת בתוך המודעות העצמית ויוצרת מודעות טבעית. או, בלשונו, להמשיך את האלקות בהרגשת האני – שה'אגו' של האדם הופך להיות אלקות. כל העבודה שלנו, "מחיל אל חיל", היא להמשיך אלקות בהרגשת האני. זו העבודה המיוחדת של ארץ ישראל, "ארץ כנען לגִבלֹתיה", להגיע ל"ושכנתי בתוכם", בתוך הלב של כל אחד ואחד. המשכת הבלי-גבול בתוך הגבול, המשכת האלקות בתוך הרגשת האני – בלי לבטל את האני – היא משהו מופלא, בשבילו משה רבינו משתוקק להכנס לארץ ישראל ולבנות את בית המקדש.

(אור לכ"ז תמוז פ"ב)

אוצר האמרה

על מה בכה משה רבנו?

כ"ח תמוז – הוא יום ההילולא של בעל ה"ישמח משה" הרבי מסאטמער. יש לו ווארט יפה, שהוא אמר ממש סמוך להסתלקותו, על מאמר חז"ל שאת שמונת הפסוקים האחרונים בתורה, מ"וימת שם משה", משה כתב בדמע: בדרך כלל מבינים שמשה כתב שהוא מת, הוא כעת בעצם "גברא קטילא" שממשיך לכתוב, והוא בוכה על כך. אבל הוא הסביר שמשה לא בכה על ה"וימת משה" אלא הפסוק שבהמשך, "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו הוי' פנים אל פנים" – משה הצטער על בני ישראל שלא נשאר להם מנהיג כמוהו. משה לא מתקנא במי שממשיך אותו, ולא בהתפשטות שלו בכל הדורות – הוא רוצה שיגיעו לדרגתו ואף למעלה ממנה, ובוכה כשכתוב שזה לא יקרה. בסיום התורה ממש, סיום "וזאת הברכה", משה משלים את המעבר לימין ומגיע ל"פנים אל פנים". "אחור" הוא שמאל ודין ו"פנים" היינו ימין וחסד, וכל מגמת משה היא ל"ידעו הוי' פנים אל פנים", "מוליך לימין משה".

> משה לא מתקנא במי שממשיך אותו, ולא בהתפשטות שלו בכל הדורות

(שבת מטו"מ פ"ד)

אוצר קצר

שלום אמת

ה' מברך את עמו בשלום. השלום שייך לאהבה, כמו שאומרים בשבע ברכות – "אהבה ואחוה, שלום ורעות".

שלום הוא אהבה ובאהבה יש שני סוגים – "אהבה שתלויה בדבר" ו"אהבה שאינה תלויה בדבר". "אהבה שתלויה בדבר" היא לאו דווקא משהו רע – לאו דווקא אהבת אמנון לתמר (הדוגמה המובאת בפרקי אבות), בה הוא קבל השראה גדולה מהיצר הרע. יש גם "אהבה שתלויה בדבר" חיובית-יחסית – אמנם "בטל דבר בטלה האהבה", אבל בינתים עושה משהו טוב. אפשר לבנות בית ולהוליד ילדים, אף שיש פה איזה אינטרס אישי. זו ודאי אהבה חיצונית, ויש אהבה פנימית, שהיא גם שלום פנימי – שלום אמת.

המשך בעמ' הבא

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

"הוי מתלמידיו של אהרן"

ראש חודש מנחם אב הוא היארצייט של אהרן הכהן – היארצייט היחיד שכתוב בפירוש בתורה.. אהרן הוא "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". המשנה באבות פ"א אומרת שצריך להיות "מתלמידיו של אהרן". במשנה יש רק שלש פעמים את הביטוי "תלמידיו של...", שלשתן בפרקי אבות – "תלמידיו של אהרן" ובסוף פרק ה "תלמידיו של אברהם אבינו" ו"תלמידיו של בלעם הרשע".

שני הטובים הם אברהם ואהרן – "על פי שני עדים יקום דבר", שניהם מדת האהבה, רק שאברהם הוא "אהבת עולם" ואהרן הוא "אהבה רבה". כנראה שלאברהם, "אהבת עולם", יש לעומת-זה, בלעם. הנצחון של אברהם כנגד בלעם, שהוא בעצם הנצחון של משה רבינו, הוא מכח אחיו אהרן שמעצים ומעלה את אהבת אברהם, "אהבת עולם", להיות "אהבה רבה" של אהרן, הכח של "בהעלתך את הנרות", נשמות ישראל. זהו גם סמל של החדש הזה, שצריך להחזיר את המנורה למקדש, "בהעלתך את הנרות", "עד שתהא שלהבת עולה מאליה", בכח אהרן כהנא רבא (**אהרן** במ"ק – **אהבה**. **אהרן כהנא רבא** = **אהבה** במילוי: **אלף הא בית הא**).

> אי אפשר לקרב מישהו לתורה אם אתה לא אוהב אותו

כל אחד צריך לדעת שהוא תלמיד של מישהו – או של אהרן, או של אברהם או של בלעם. שנזכה להיות תלמידים של אהרן. כדי לראות שהשלישיה הזו היא שלישיה אמתית, שלישיה מוצלחת, חוץ מהפשט, עושים את החשבון ורואים שכל הלשונות יחד, תלמידיו של אהרן תלמידיו של אברהם תלמידיו של בלעם משלימים לרבוע – נו ברבוע. והוא עולה ז פעמים חש מל מל – חש כנגד בלעם ומל-מל כנגד אברהם ואהרן, כמובן (את קליפת בלעם יש להכניע ולהשתיק, אברהם הוא הראשון שמל, ואהרן מברך את העם באהבה רבה וממתיק בכך את כל הדינים). ואם נוסיף "[אברהם] אבינו" ו"[בלעם] הרשע", כמו שכתוב במשנה (לגבי אהרן כתוב רק "תלמידיו של אהרן" בלי תואר של כהן או כהן גדול) יעלה הכל 10 (4 במשולש) פעמים חשמל (7 במשולש). יש כאן 49 אותיות, 7 ברבוע (במלה הראשונה, "תלמידיו", 7 אותיות). האות האמצעית היא ה-ר של אברהם, האות האמצעית של שמו. מסביב יש 3580 = 10 פעמים משיח. "תן לחכם ויחכם עוד".

כדי להיות מתלמידיו של אהרן צריך ללכת בדרכו, להיות "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". ידוע שארבע המדרגות האלה הן כנגד י-ה-ו-ה. צריך להתבונן בזה: "אוהב שלום ורודף שלום" הולך יחד ו"אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" הולך יחד, יחודא עילאה ויחודא תתאה. "אוהב שלום ורודף שלום" כנגד י-ה ו"אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" כנגד ו-ה:

י	אוהב שלום
ה	ורודף שלום
ו	אוהב את הבריות
ה	ומקרבן לתורה

התכל'ס הוא "מקרבן לתורה". אנחנו מדברים הרבה על מלכות, וכדי לזכות למלכות – כידוע פסק הרמב"ם לגבי מלך המשיח שיכוף, בדרכי נעם, את כל ישראל ללכת בדרך התורה – צריך "ומקרבן לתורה". אי אפשר לקרב מישהו לתורה אם אתה לא אוהב אותו, זה "והנגלת". אם אתה לא אוהב את הבריות, מי שהוא רק בריה – אין בו שום מעלה מצד עצמו רק מה שהשי"ת ברא אותו – אתה לא יכול לקרב אותו לתורה. אבל רק וה בפני עצמן הן לא שם קדוש. י-ה בלי וה הוא שם קדוש, אף ש"אין השם שלם", וכרצון עמלק, אך בלי י-ה זהו לא שם בכלל. לפני "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" צריך "אוהב שלום ורודף שלום", משהו מופשט. "אוהב את הבריות" מובן, אני אוהב אותך, אבל עוד לפני שאני אוהב אותך אני צריך לאהוב את השלום – משהו מופשט – ואני כל כך אוהב את השלום עד שאני רודף אותו. כידוע פירוש חז"ל ש"בקש שלום" הוא במקומך – "אוהב שלום" היינו שמבקש שלום במקומו – ו"ורדפהו" במקום אחר, "רודף שלום".

(א' מנחם-אב ע"ז)

אוצר קצר

המשך מ'אוצר האמרה':
בשמדברים על שלום בין מדינות קשה אפילו לצייר שלום אמת – כל השלום הוא רק שלום חיצוני, לשם אינטרסים. כנראה שכאשר יבוא מלך המשיח השלום יהיה יסוד שביסוד, שלום שבשלום, שלום אמת – על דרך "אהבה שאינה תלויה בדבר אינה בטלה לעולם", כלומר שלום שאין אחריו מלחמה, שלא תתכן אחריו מלחמה, כמו הביטוי גאולה שאין ולא תתכן אחריה גלות. זהו יסוד שביסוד, שלום שבשלום – "שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר הוי' ורפאתיו" (רפואה שאין אחריה מחלה).

(כ"ו אייר תש"פ)

אוצר הפתגם

אם יש אהבה – יש שלום. באהרן כתוב "אוהב שלום ורודף שלום" – מתוך אהבת השלום הוא רודף אחריו .

(כ"ו אייר תש"פ)

מהדורה עיצוב: דענה אביחיל | 054-6580146